

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de către SRL „Lodardi-Cons”,

în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către SRL „Lodardi-Cons” împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Primarului general al mun. Chișinău, Consiliului municipal Chișinău, Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare cu privire la anularea actelor administrative, obligarea emiterii actelor administrative,

împotriva încheierii din 18 iunie 2025 a Curții de Apel Centru,

*(Dosarul nr. 3r-309/25
PIGD 2-22050183-01-3r-18112025)*

Importanța respectării termenului de depunere a cererii de apel și efectele juridice ale nerespectării acestui termen.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. T. Avasiloaie
Curtea de Apel Centru, jud. G. Mîra, A. Cașcaval, V. Sîrbu

23 ianuarie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de către SRL „Lodardi-Cons”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 08 aprilie 2022 SRL „Lodardi-Cons” a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Primarului general al mun. Chișinău, Consiliului municipal Chișinău, Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare cu privire la anularea actelor administrative, obligarea emiterii actelor administrative.

2. Prin hotărârea din 28 iunie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial acțiunea înaintată de SRL „Lodardi-Cons”.

- s-a anulat refuzul Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Consiliului municipal Chișinău nr.01/1-08-2747 din 15.12.2021, refuzul Primăriei municipiului Chișinău nr. 03- 111/2702 din 21.02.2022 și decizia Consiliului municipal Chișinău consemnată la subct.10 pct.28 a procesului -verbal nr.9 al ședinței ordinare a Consiliului municipal Chișinău din 16.01.2019 (continuare din 19.12.2018);
- s-a obligat Consiliul municipal Chișinău să emită o decizie, în temeiul cererii de privatizare nr.7299 din 13.06.2008 depusă de SRL „Lodardi-Cons” înregistrată de Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Consiliului municipal Chișinău cu nr. 01-/1-19- 1079/08 din 16.06.2008, cu privire la vânzarea către SRL „Lodardi-Cons” a terenului cu suprafața de 0,3127 ha, aferent construcției private din bd. Decebal, 78/3, mun. Chișinău, numărul cadastral 0100105.296.01;
- s-a declarat inadmisibilă pretenția SRL „Lodardi-Cons” cu privire la obligarea Primăriei municipiului Chișinău să încheie cu SRL „Lodardi-Cons” contractul de vânzare-cumpărare a terenului cu suprafața de 0,3127 ha, aferent construcției private din bd. Decebal, 78/3, mun. Chișinău, nr. cad. 0100105.296.01,
- s-a explicat reclamantei că, declararea acțiunii în partea pretenției cu privire la obligarea Primăriei municipiului Chișinău să încheie cu SRL „Lodardi-Cons” contractul de vânzare-cumpărare a terenului cu suprafața de 0,3127 ha, aferent construcției private din bd. Decebal, 78/3, mun. Chișinău, nr. cad. 0100105.296.01, nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceiași acțiune.
- în rest, acțiunea s-a respins. (f.d.170, vol. III)

3. La 26 iulie 2024 SRL „Lodardi-Cons” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 28 iunie 2024, invocând că va depune o cerere de apel suplimentară după ce va lua cunoștință cu hotărârea motivată. (f.d.181-183 vol. III)

4. Hotărârea motivată a fost notificată apelantei SRL „Lodardi-Cons” la 31 decembrie 2024, la adresa indicată de către apelantă în cererea de apel,

fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului. (f.d.206 vol. III)

5. Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 18 iunie 2025 a declarat inadmisibil apelul depus de către SRL „Lodardi-Cons”, din motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul legal prevăzut de art. 232, alin. (2) din Codul administrativ. (f.d.5-7, vol.IV)

6. Nefiind de acord cu încheierea instanței de apel, la 10 noiembrie 2025 SRL „Lodardi-Cons” a depus recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, anularea încheierii din 18 iunie 2025 a Curții de Apel Centru cu remiterea cauzei în instanța de apel pentru soluționarea concomitentă a admisibilității apelurilor declarate de către Primăria municipiului Chișinău, Primarul general al mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău precum și a apelului depus de către SRL „Lodardi-Cons”.

7. În motivarea recursului SRL „Lodardi-Cons” a invocat dezacordul cu nedeclararea inadmisibilă a cererilor de apel depuse de către Primăria municipiului Chișinău, Primarul general al mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, susținând că nu a depus apelul motivat deoarece după recepționarea hotărârii motivate a instanței de fond, în primele zile ale lunii ianuarie 2025 de către colaboratorii a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost informat verbal că până la acel moment nu a fost înregistrată nicio cerere de apel cu sau fără motivare depusă de Primăria municipiului Chișinău, Primarul general al mun. Chișinău sau Consiliul municipal Chișinău, iar unica cerere de apel înregistrată este cererea de apel depusă de SRL „Lodardi-Cons” la 26 iulie 2024.

8. Acest fapt i-a permis SRL „Lodardi-Cons” să deducă fără careva dubii că hotărârea instanței de fond urma să devină irevocabilă ca urmare a nedeunerii de către SRL „Lodardi-Cons” a apelului motivat sau renunțarea ulterioară la apelul depus în data de 26 iulie 2024.

9. Astfel, SRL „Lodardi-Cons” în scopul de a nu tergiversa examinarea cauzei precum și a nu îngreuna activitatea instanțelor de judecată și de apel, a primit o decizie rezonabilă și corectă de a nu mai prezenta motivarea apelului.

10. În opinia SRL „Lodardi-Cons” admiterea spre examinare a cererii de apel cu motivarea din 21 ianuarie 2025, vădit inadmisibilă depusă la Curtea de Apel Centru, de către Consiliul municipal Chișinău și Primarul general al mun. Chișinău, reprezintă un fapt evident de încălcare de către instanța de judecată competentă a principiului egalității armelor.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Art. 24, alin. (1) din Codul administrativ stabilește că:

„Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.”

12. Art. 191, alin. (5), lit. b) din Codul administrativ reglementează următoarele:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

13. Art. 232, alin. (2) din Codul administrativ statuează că:

„Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.”

14. Art. 236, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ prevede următoarele:

„Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).”

15. Art. 241, alin. (1) din Codul administrativ relevă că:

„Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

16. Art. 241, alin. (3) din Codul administrativ stabilește că:

„Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.”

17. Art. 242 din Codul administrativ reglementează că:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.”

18. Art. 243, alin. (1), lit. b), alin. (2) din Codul administrativ prevede că:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Cu referire la termenul de declarare a recursului prevăzut de art. 242 din Codul administrativ, instanța de recurs reține că SRL „Lodardi-Cons” a respectat acest termen, or, materialele dosarului atestă societatea apelantă a luat cunoștință cu încheierea contestată la 24 octombrie 2025, fapt confirmat prin recipisa anexată la fila dosarului 16, vol.IV.

20. Din interpretarea corectă a prevederilor legale enunțate, instanța de recurs notează că, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

21. Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că la 28 iunie

2024 Judecătoria Chișinău, sediul Centru a emis hotărârea prin care a admis parțial acțiunea înaintată de SRL „Lodardi-Cons”. Aceasta a fost contestată cu apel la 26 iulie 2024 de către SRL „Lodardi-Cons”.

22. Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani la 24 decembrie 2024 a expediat în adresa participanților la proces hotărârea motivată, care a fost recepționată de către SRL „Lodardi-Cons” la 31 decembrie 2024, fapt conformat prin avizul de recepție anexat la fila dosarului 206, vol. IV.

23. Curtea de Apel Centru prin încheierea din 18 iunie 2025 a declarat inadmisibil apelul depus de SRL „Lodardi-Cons”, din motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termen.

24. SRL „Lodardi-Cons” a criticat soluția instanței de apel, susținând că nu a depus apelul motivat, deoarece cunoscând că Primăria municipiului Chișinău, Primarul general al mun. Chișinău sau Consiliul municipal Chișinău, nu au contestat hotărârea, aceasta urma a deveni irevocabilă odată ce apelul său va fi declarat inadmisibil din motivul neprezentării motivării apelului, iar considerarea de către Curtea de Apel Centru a apelului depus de către Primarul general al mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, admisibil este ilegală.

25. Efectuând controlul judiciar al încheierii din 18 iunie 2025 a Curții de Apel Centru, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, or, în corespundere cu art. 236, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

26. Completul de judecată evidențiază că articolul 232, alin. (2) din Codul administrativ prevede expres că apelul se depune în termen de 30 de zile *termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate*.

27. În acest context instanța de recurs ține să sublinieze că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Prin urmare, neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

28. Instanța de recurs menționează că termenul de procedură instituit de legiuitor este prevăzut de o normă imperativă și trebuie executat întocmai. Așa, art. 232, alin. (2) din Codul administrativ stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a apelului *este determinat doar de un singur eveniment – data notificării hotărârii motivate*.

29. Coroborând prevederile art. 63, alin. (1) din Codul administrativ cu art. 385 alin. (1) din Codul civil se constată că în condițiile speței începutul curgerii termenului de depunere a motivării apelului este ziua imediat următoare datei notificării hotărârii motivate, adică ziua de 01 ianuarie 2025 iar ultima zi fiind data de 30 ianuarie 2025, ora 24:00.

30. Din materialele dosarului rezultă cu certitudine SRL „Lodardi-Cons” nu s-a conformat prevederilor art. 232, alin. (2) din Codul administrativ, or, nu a depus motivarea apelului în termen de 30 de zile din data notificării hotărârii motivate. Mai mult, acest fapt este confirmat de către societatea recurentă prin recursul înaintat împotriva încheierii instanței de apel.

31. Astfel, este în afara oricărui dubiu că SRL „Lodardi-Cons” nu a depus motivarea apelului în termenul legal prevăzut la art. 232, alin. (2) din Codul administrativ, deși, de la momentul notificării hotărârii motivate a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de acest drept procedural și a prezenta motivarea apelului în interiorul termenului legal.

32. Argumentul SRL „Lodardi-Cons” precum că nu a considerat necesar de a depune apelul motivat în condițiile în care Primăria municipiului Chișinău, Primarul general al mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, nu au contestat cu apel hotărârea instanței de fond, este respins de către instanța de recurs, or, este neîntemeiat.

33. În conformitate cu prevederile Codului administrativ, obligația de a depune apelul motivat incumbă în mod exclusiv părții care exercită calea de atac, aceasta având sarcina de a indica, în termenul și forma prevăzute de lege, motivele de fapt și de drept pe care își întemeiază critica hotărârii atacate. Exercițarea dreptului de apel reprezintă o manifestare unilaterală de voință, independentă de conduita procesuală a celeilalte părți, iar îndeplinirea condițiilor de admisibilitate nu este subordonată existenței sau inexistenței unui apel declarat de partea adversă.

34. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție evidențiază că, lipsa apelului din partea Primăriei municipiului Chișinău, Primarului general al mun. Chișinău sau Consiliului municipal Chișinău, nu exonerează SRL „Lodardi-Cons”, care a depus apelul nemotivat, de obligația legală de a-și motiva propria cale de atac, întrucât instanța de apel este investită să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe exclusiv în limitele criticilor formulate. Absența motivării apelului lipsește instanța de posibilitatea exercitării controlului judiciar și echivalează cu nerespectarea cerințelor imperative ale legii.

35. Prin urmare, argumentarea invocată de societatea recurentă nu poate fi primită, aceasta fiind rezultatul dorinței apelantului de a continua inițierea procedurii de apel prin depunerea apelului motivat, iar neîndeplinirea obligației de a depune apelul motivat atrage secțiunile procesuale prevăzute de lege, respectiv declararea apelului inadmisibil.

36. Totodată, Curtea Supremă de Justiție respinge ca fiind neîntemeiate criticile formulate de SRL „Lodardi-Cons” privind pretinsa ilegalitate a primirii de către instanța de apel a apelului declarat de Primarul general al mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, or, verificarea condițiilor de admisibilitate și a legalității primirii apelului ține de competența instanței de apel și se realizează în cadrul examinării apelului respectiv, urmând a fi reflectată în soluția pronunțată asupra apelului depus de Primarul general al mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău.

37. Eventualele vicii referitoare la respectarea condițiilor legale de exercitare a căii de atac nu pot constitui obiectul unor critici autonome, formulate anterior sau separat de soluționarea apelului, întrucât acestea se subsumează controlului judiciar exercitat odată cu fondul.

38. În urma celor constatate completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

39. În corespundere cu prevederile art. 24, alin. (1) din Codul administrativ, SRL „Lodardi-Cons”, urma să îndeplinească obligațiile cu bună-credință. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenul prevăzut de lege, or, termenul de prezentare a motivării apelului este imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestei condiții atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac. Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a apelului motivat se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al societății apelante, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

40. Astfel, prin prisma art. 24, alin. (1) din Codul administrativ, SRL „Lodardi-Cons” inițiind acțiune în instanța de judecată, avea obligația prezumată de a manifesta diligență și să prezinte apelul motivat în termen. Această acțiune procesuală era necesară pentru întreprinderea măsurilor de protejare a drepturilor de acces la instanță și declararea căii de atac (apelul), în caz contrar intervenind cu titlu de sancțiune procedurală, declararea apelului inadmisibil în temeiul art. 232, alin. (2) coroborat cu art. 236, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ,

41. Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat în cauza Van Harn v. Germania (nr.7557/03 din 11 septembrie 2007) că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

42. Sub acest aspect completul de judecată notează că legiuitorul a instituit termenul imperativ pentru exercitarea căii de atac, asigurând astfel stabilitatea raporturilor juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept distincte. Deci, admiterea exercitării unei căi de atac efectuată necorespunzător și în afara termenului legal ar constitui o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

43. În lumina acestor circumstanțe, instanța de recurs ajunge la concluzia că instanța de apel întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de către SRL „Lodardi-Cons” împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din 28 iunie 2024.

44. Conjunctura situației de fapt constatată de instanța de recurs și concluziile trase profilează netemeinicia recursului și necesitatea respingerii acestuia cu menținerea încheierii contestate.

45. Ținând cont de cele expuse și în temeiul 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul depus de către SRL „Lodardi-Cons” împotriva încheierii din data de 18 iunie 2025 a Curții de Apel Centru.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă